

Quare mentio creationis aquæ non sit facta in Scriptura. II, 787, n. 12; 789, n. 16.
 Quomodo intelligenda sint illa verba *spiritus Domini ferebatur* super aquas. II, 789, n. 17.
 Spiritus ille qui ferebatur super aquas est Spiritus divinus. II, 791, n. 20.
 Quomodo dicatur quod dies componitur ex vespera et mane. II, 791, n. 20.
 An mundus fuerit productus verno, an æstivo, vel autumnali tempore, quo die, et et quo mense. II, 792, n. 22.
 Creatio, vide compositum.
 Angeli creati sunt ante hoc universum, quantum ad tempus suæ creationis, neque extra hoc universum, sed in cælo, quantum ad locum. IV, 566, n. 8.
 Deus enim creavit omnia simul. IV, 568, n. 13.
 Quid fides doceat circa creationem, et articulum Dei creatoris. IV, 436, n. 1.
 Quid fides in hac parte probet, quid ratio. IV, 488, n. 3.
 Solvuntur objectiones contra creationem rerum ex nihilo. IV, 494, n. 10, vide Elohim.
 Creatio ex parte Dei quid. IV, 498, n. 16; 500, n. 4.
 Ex parte creaturarum quid. IV, 504, n. 10; 514, n. 25.
 Creatio influit totam entitatem, nihil præsupponendo, sed totum faciendo, in suo termino, et ex hoc dicitur universalissimus influxus. IV, 508, n. 17.
 Implicat creaturam vi nativa creare. Et hoc est contra Durandum. IV, 531, n. 16.
 Implicat dari instrumentum creationis physicum, contra Scotum. IV, 546, n. 17.
 Quod autem id sit contra Scotum, patet. IV, 531, n. 16.
 Generatio longe differt a creatione. IV, 508, n. 17.
 Relatio consecuta ad creationem, est accidens, et prædicamentalis, ut dicit Scotus et Vasquez. IV, 510, n. 19.
 Creatio non est mutatio realis, nec de prædicamento actionis, licet intelligatur ad modum mutationis. IV, 512, n. 22.
 Creationis opus, vide opera et opus.
 In prima rerum productione Deus produxit naturas non solum perfectas in se ipsis, sed etiam in ordine ad alia. VIII, 326, n. 23.

CREATOR.

Ratio creatoris est unica in Deo secundum speciem atomam, vide Deus.

CREATURA.

Duplex est genus creaturæ. Unum extra tempus et motum, sicut Angelii, et cælum empyreum quod non movetur, alterum conjunctum tempori et motui, sive tempus ipsam efficiendo per suum motum, sicut cælum quod est primum alterans, sive sint res subjectæ tempori, et motui a quo alterantur, et corrumpuntur, sicut elementa et mixta. II, 685, n. 3.
 Creaturæ primi generis perfectionem suam habent sine motu, et ideo in eodem instanti quo creantur perficiuntur et formantur a Deo, ut Angeli, et cælum empyreum. II, 685, n. 3.
 Creaturæ secundi generis licet sint creatæ ex nihilo quantum ad prima corpora quæ non sunt ex aliis, tamen earum perfectio, et ornatus, modo successivo et mutabili fieri oportuit, quia earum natura tempori et mutationi saltem accidentali alligata est. II, 685, n. 3.
 Creatura corporalis non est facta mediante Angelis, neque quantum ad materiam primam, neque quantum ad formas educendo illas immediate ex materia. II, 686, n. 4.
 Nulla est creatura, quæ non possit meliorari a Deo secundum accidentales perfectiones. II, 56, n. 10.
 Inter omnes rationes quibus patres, et Ecclesiæ doctores ostendunt divinitatem Spiritus sancti est, quia comprehendit Deum. II, 406, n. 4.
 Comprehendere omnia profunda Dei non est alicujus creaturæ. II, 406, n. 4.
 Creaturæ quomodo Deo cognitæ. III, 26, n. 18.
 Non habent perfectam ideæ in Deo rationem. III, 25, n. 17; 26, n. 19.
 Creaturæ possibles quomodo dicantur bonæ. III, 294, n. 34.
 Creaturarum possibilitas unde sumatur. III, 891, n. 4.
 Quid sit illa. III, 892, n. 6.
 Est prædicatum intrinsecum creaturarum. III, 892, n. 7.
 Creaturarum possibilitas in quo consistit. III, 893, n. 10.
 Quomodo participetur a Deo. III, 896, n. 14, 45.
 Ex ejus destructione sequitur destructio omnipotentia. III, 899, n. 19; 901, n. 22.
 Est differentia inter creaturas futuras et possibles. IV, 327, n. 28; 329, n. 32.

Essentia divina est æque perfecta sine creaturis, sicut modo et sine creaturis, inquam, se constituentibus, non autem sine creaturis, ut a se constitutis. IV, 329, n. 16.
 Creatura est positive finis ultimus peccati mortalis. V, 134, n. 3.
 Et Adrianus, qui oppositum sensit, nota temeritatis ab aliquibus inuritur. V, 134, n. 3.
 Creatura, quæ est finis ultimus peccati mortalis est convenientia propria ipsius peccantis, et quomodo. V, 137, n. 9; 141, n. 15.
 Creatura non est finis ultimus peccati venialis. V, 147, n. 34.
 Creatura irrationalis non est capax beatitudinis, bene tamen rationalis. V, 164, n. 4.
 Creatura rationalis solo Deo plene satiatur. V, 165, n. 5.
 Tota creaturarum collectio non est attingibilis extra Verbum. V, 165, n. 8.
 Neo per plures, nec per unam speciem creatam cognitione perfecta. V, 166, n. 9.
 Tota creaturarum collectio nequit esse beatitudo. V, 106, n. 10.
 Creaturæ possibles, vide possibilis.
 Creatura non est de facto causa principalis gratiæ quod est certum secundum fidem, nec sua virtute communicata a Deo potest esse causa principalis illius. VI, 849, n. 1.
 Creatura constituitur debitorum Deo primo, et per se per creationem. VII, 660, n. 18.
 Si aliqua creatura redderetur impossibilis, destrueretur divina omnipotentia. VIII, 354, n. 40.

CREDO.

Qui credit revelata a Deo ex vana gloria, vel alio pravo fine, non credit ex fide divina, sed alia fide. VI, 401, n. 42; 402, n. 43.
 Credere non est actus solius intellectus, sed intellectus ut moti a voluntate. VI, 760, n. 2; 762, n. 8, vide pia affectio.
 Credere aliquid determinate, et explicite, semper fuit necessarium necessitate medii. VII, 91, n. 1, vide fides.
 Post evangelium promulgatum necesse est explicite credere mysterium Trinitatis, et incarnationis. VII, 93, n. 7, vide præceptum.

CREO.

Creatura bona nequeant esse beatitudo. V,

164, n. 4, vide beatitudo, bonum, divitiæ, fama, honor, potestas et voluptas.

CRUCIATUS.

Pœna peccati actualis est cruciatus perpetuus. IV, 1040, n. 1.

CULPA.

Culpa duplex, altera theologica et juridica, altera; et hæc rursus alia lata, alia levis, alia levissima. VII, 618, n. 1.

CULTUS.

Cultus jure prohibetur ut tamquam sancto alicui tribuatur, nisi auctoritate papæ. VII, 295, n. 6.
 Licitum est auctoritate privata, vel etiam episcopi cultum privatum exhibere personis, quæ non sunt canonizatae, nec beatificatae; non vero cultum publicum, id est, qui auctoritate publica institutus est ad colendos sanctos. VII, 304, n. 25.
 Ad quid se extendat cultus privatus dicitur. VII, 302, n. 19.
 Cultus qui exhibetur Deo per orationem, est subjectio inferioris petentis ad Deum. VII, 765, n. 18.
 Cultus sacer, et religiosus, ut distinguitur a civili, non est idem quod cultus latræ. VII, 782, n. 26.
 Cultus qui exhibetur sanctis, elicitur a dulia, et imperatur a latræ. VII, 645, n. 77; 783, n. 22.
 Cultus Religionis non denotat in creatura propriam excellentiam, secus vero cultus duliæ. VII, 645, n. 76, vide dulia.

CURIOSITAS.

Curiositas non fuit primum peccatum, in Angelo malo. IV, 938, n. 16.

CYRILLUS.

S. Cyrillus asseruit Spiritum sanctum a Filio emitti, et procedere. Et ejus epistola a quinta et sexta Synodo et ab Ephesina recepta fuit. IV, 333, n. 7.

D

DÆMON.

- Dæmones, vide auxilium, cæcitas, curiositas Dei et funus.
- Dæmones non sunt mali ex natura sua, sed ex abusu suæ libertatis. iv, 894, n. 33.
- Boni enim aliquando fuerunt, sed in bonitate sua non permanserunt. iv, 904, n. 13; 911, n. 24; 958, n. 2; 964, n. 13; 977, n. 28.
- Per actum ergo proprium facti sunt mali. Quod in primo instanti suæ creationis non est effectum. iv, 920, n. 37.
- Peccarunt per superbiam usque ad contemptum et odium Dei, et ex consequenti voluerunt esse, ut Deus. iv, 942, n. 20.
- In speculativis manserint omnia integra in dæmonibus, non tamen sic in practicis. iv, 880, n. 15; 884, n. 21; 888, n. 25.
- Omnia peccata secundum reatum sunt in dæmonibus, quatenus homines ad ea excitant. iv, 884, n. 21, vide inconsideratio, insidia, obcæcatio, odium, miseriam et regula.
- Quomodo patiantur ab igne infernali, cum sint spiritus. iv, 370, n. 21; 373, n. 25.
- Dæmon, et anima possunt esse simul in eodem corpore, non secundum eandem habitudinem causæ. iv, 651, n. 27, vide expulsio.
- Dæmones ex prædictione futurorum, in id elaborarunt, ut pro diis haberentur. iv, 808, n. 7, vide descendere, desperatio, ignis et futurum.
- Dæmones in primo instanti meruerunt, in secundo demeruerunt, in tertio sunt damnati. iv, 979, n. 31, vide cruciatus, noctis tenebræ, nox et pœna.
- Dæmoni non est difficile ingentium belluarum ferociam domare. vii, 972, n. 25.
- Dæmones credunt ex metu voluntate non directiva boni propositi, sed electiva actus credendi, ne intellectus maneat suspensus. vii, 78, n. 5.
- In dæmonibus non est fides infusa, licet possit esse acquisita. vii, 105, n. 1.
- Dæmon tentavit Christum. viii, 495, n. 14.

DAMNATIO.

- Damnatio æterna est effectus reprobationis. iii, 860, n. 7.

- Damnatio æterna pejus malum est physice, quam odium Dei, non tamen in esse morali. v, 240, n. 38.
- Damnationis propriæ volitio etiam prout revelata a Deo non est licita. vi, 50, n. 28, vide conformitas.

DAMNATUS.

- Damnati carent auxilio sufficienti effectivo ad bonum. iii, 882, n. 42.
- In quo ab ipsis viatores eo nomine differant. iii, 882, n. 42.
- Damnatos fore beatificandos dixit Origenes. v, 246, n. 4; 278, n. 2.
- Damnatorum corpora sæculentiam habebunt. v, 348, n. 47.
- Damnati in die iudicii videbunt Christum fulgentissimum, et gloriam electorum. v, 352, n. 56.
- Ad quod eorum oculos non est necesse elevari supernaturaliter. v, 173, n. 57.
- Damnati non possunt divertere cogitationem pœnæ inflicte, libere tamen cogitant objecta pertinentia ad culpam licet incessanter. v, 519, n. 19.
- Damnati non habent gratiam sufficientem, et tamen peccant propter liberam electionem, quam habuerunt in vita. vi, 827, n. 14.
- Damnati non habent præcepta affirmativa, sed negativa, sicque non peccant peccato omissionis, sed commissionis. vi, 827, n. 14.
- In damnatis non manet fides infusa, potest tamen mere acquisita. vii, 105, n. 1.
- In damnatis fidelibus manet character. vii, 106, n. 2.
- Damnati non alternatim, sed constipato impetu comprehendunt omnia pœnarum genera, secundum plura Scripturæ testimonia. vii, 953, n. 2.
- Damnatorum pœnæ maxime augentur propter invariabilitatem earum. vii, 954, n. 5.
- In damnatis non est futurus proprie timor. vii, 956, n. 9.
- Damnati quia creatorem offenderunt ab omni creatura offenduntur. vii, 957, n. 10.
- Damnatorum non unica pœna, sed multiplex. vii, 957, n. 10.
- Damnati non sentient simul et confuse omnes pœnas. vii, 957, n. 10.

- Damnati ex pœnarum variatione non sentient refrigerium. vii, 957, n. 11, vide in verba pœnæ.

DAMNUM.

- Damnum secutum per accidens tam ex parte operis, quam ex parte operantis non imputatur facienti illud. vi, 31, n. 15, vide actus interior, eventus, etc. etc.
- Damnum consecutum ex alia causa præter voluntatem operantis, non est peccaminosum, et manifestatur exemplis. vi, 60, n. 30.
- Damnum mortis spiritualis consecutum ex persuasionem alicujus ad aliquod peccatum, verbi gratia ad consensum stupri, si non intendatur ipsum nocumentum, non auget malitiam. vi, 90, n. 30.
- Damnum sequendum ex aliqua actione quando, et quibus casibus teneatur quis evitare, evitando actionem ipsam. vi, 93, n. 42.
- Damna quæ sequuntur ex aliqua sententia probabili speculative reddunt talem opinionem practice improbabilem. vi, 138, n. 28.

DAVID.

- David excessit in cognitione mysteriorum fidei præcedentis. vii, 123, n. 12.

DEBITUM.

- Debitum quid respiciat. iii, 523, n. 3.
- Si quis non habuit intentionem ducendi uxorem, non tenetur, imo neque potest reddere debitum etiam stante præcepto Ecclesiæ. vii, 837, n. 2.
- Est multiplex, debitum legale seu strictum, et debitum morale seu decentiæ. viii, 1, n. 1.
- Debitum legale est inter Deum, et hominem fundatum in læsione, et injuria. viii, 88, n. 27.
- Non tamen potest esse debitum legale fundatum in ratione dati, et accepti. viii, 88, n. 27.

DECRETUM.

- Num detur decretum efficax Dei antecedens actum voluntatis humanæ, vide scientia Dei.
- Quid sit decretum absolutum ex parte Dei, et conditionatum ex parte objecti. ii, 574, n. 7.
- Voluntas et decretum absolutum, seu de facto positum a Deo, et conditionatum ex parte objecti, nullam imperfectionem, aut superfluitatem dicit, sed potius magnam Dei perfectionem. ii, 581, n. 18.
- Decreta conditionata ex parte objecti non ad hoc ponuntur, ut ex illis gratia sumat aliquam efficaciam, quæ per absoluta decreta datur a Deo de facto, sed ut veritates aliqua in ratione futuritionis accipiant determinationem pro statu conditionato. ii, 593, n. 37.
- Decretorum divinorum efficaciam, et infallibilitatem duplex genus. iii, 217, n. 17.
- Decreta conditionata dantur in Deo. iii, 338, n. 37; 339, n. 38.
- Decreta absoluta ex parte Dei, et conditionata ex parte objecti ad cognoscenda futura et conditionata, necessario admittenda. iii, 339, n. 34.
- Decreta divina circa actus nostros liberos ut sic, quomodo efficacia sint. iii, 347, n. 1.
- Decretum indifferens in Deo quid connotet. iii, 348, n. 4.
- Non potest reddi efficax ex determinatione causæ creatæ. iii, 348, n. 4.
- Quid illa determinatio causæ creatæ. iii, 350, n. 5.
- Decreta Dei nihil expectant, vel supponunt ex nostra voluntate, ut determinate, et efficaciter operentur, quia quod divinum est totum causat et nihil a creatura expectat. iii, 365, n. 1.
- Decreta indifferencia non stant nisi in scientia media. iii, 365, n. 1.
- Quæ ex ipsis inconvenientia resultent. iii, 365, n. 2; 370, n. 7; 374, n. 12; 379, n. 20.
- Decreta ex natura sua efficacia, et determinata, non ex consensu subsequuto efficaciam denominationem sumentia dantur in Deo. iii, 382, n. 1.
- Decretum divinum est infallibile cui resisti non potest. iii, 410, n. 12.
- Decreta conditionata quæ. iii, 468, n. 1.
- Deo nec repugnantiam, nec indecentiam ullam inducunt. iii, 468, n. 1.
- Cur defensores scientiæ mediæ ea censent impossibilia. iii, 468, n. 1.

Probatur quod non conducant ad infallibilem rei liberæ cognitionem. III, 469, n. 2.
 Quoad effectum absolutum inefficacia sunt. III, 470, n. 4.
 Non repugnant Deo, nec ex parte objecti sui. III, 471, n. 6.
 Nec ex parte connotati. III, 472, n. 7.
 Nec ex parte prudentiæ, et gubernationis divinæ. III, 472, n. 8.
 Nec ex parte determinationis voluntatis Dei decernentis. III, 473, n. 9.
 Decreta conditionata in Deo probantur non inutilia nec otiosa. III, 475, n. 11, 12.
 Decretum Dei an importet necessitatem antecedentem. III, 645, n. 41.
 Decretum efficax Dei de executione et futuratione alicujus rei non est efficax, nisi includat omnes modos quibus facienda est. VII, 757, n. 10.
 In divinis decretis nulla potest dari futuri etiam per nostros conceptus. VIII, 91, n. 3.
 Divina decreta distinguimus secundum ordinem ad diversa objecta. VIII, 91, n. 4.
 Implicat intelligere in aliquo priore decreto efficax incarnationis Christi, et non intelligere illud cum omnimoda determinatione ex parte personæ et naturæ, officii redemptoris, et naturæ passibilis. VIII, 100, n. 17.
 Decretum efficax Dei in tantum dicitur efficax, in quantum respicit exitum, seu eventum rei decretæ. VIII, 100, n. 18.
 Ante decretum efficax prædestinationis Christi fuit decretum pertinens ad providentiam generalem dandi esse homini, et gratiam, necnon homo prævisus est cadere. VIII, 107, n. 48.

DEFECTIBILITAS.

An recte inferatur defectibilitas operationis, ex defectibilitate in esse. IV, 876, n. 8.

DEFECTUS.

Defectus vel pœnalitates reproborum quomodo considerari debeant quomodo sint effectus reprobationis. III, 863, n. 12.
 Defectus dictaminis solum ex duplici capite oriri potest, aut quia regula ipsa, per quam actus dirigendus est, non plane consideratur, nec applicatur secundum se ad omnia regulabilia: aut quia aliquid

contrarium ipsi regulæ accipitur, ut convenientius sibi, sed regula rationis, vel naturalis lex abominatur, vel odio habetur, vel omittitur. IV, 882, n. 19.

DEFINITIO.

Definitio Benedicti XII circa id in quo consistit beatitudo nihil contra Thomistas nec Scotistas determinat. V, 169, n. 2.

DEFORMITAS.

Deformitas dæmonum unde proveniat. IV, 1019, n. 16.
 Deformitas positive sumpta non privative est constitutiva peccati. V, 699, n. 26, vide actus bonus et malus, dissonantia et privatio rectitudinis.

DEITAS.

Deitas sub ratione deitatis non est præcisa ratio credendi et testificandi, sed generalis et communis ratio omnium eorum quæ conveniunt Deo. VII, 13, n. 23.

DELECTABILIS.

Delectabile bonum, vide honestus.

DELECTATIO.

Delectatio quomodo perficiat operationem et ab illa causetur. V, 56, n. 24.
 Delectatio non est beatitudo formaliter. V, 214, n. 42.
 Quomodoque ad beatitudinem pertineat. V, 236, n. 27, vide amor, impeccabilitas, rectitudo, perpetuitas et satietas.
 Delectatio, seu fructio est dos animæ beatæ, et quomodo. V, 327, n. 11, vide dos.
 Delectationes tactus, vide tactus.
 Delectatio, seu gaudium ad concupiscibilem

pertinet, licet ab irascibili possit causari. VI, 203, n. 19; 203, n. 20.
 Delectatio passio est appetitus sensitivi; delectatio autem, quæ est in voluntate non est passio, sed actus fruitionis, qui dicitur gaudium. VI, 211, n. 1.
 Delectatio, aut tristitia in voluntate non fit mere passive se habente, sed operante, et eliciente actum. VI, 212, n. 3; 214, n. 8.
 Delectatio spiritualis major est, quam corporalis, quoad nos autem vehementius movet nos corporalis. VI, 213, n. 5.
 Delectatio tactus, vide tactus.
 Delectatio visus, vide visus.
 Delectationis causæ quot sint, vide actio, admiratio, benefacere, memoria, similitudo, spes et tristitia.
 Delectationis effectus sunt dilatatio cordis, perfectio operantis, sitis et desiderium sui. VI, 215, n. 7; 685, n. 52.
 Delectatio optima dicitur illa, quæ est de Deo in se viso. VI, 215, n. 12.
 Delectatio victrix, quæ sic vocatur a D. Augustino non consistit in solo indeliberato motu, sed in qualitate movente actum liberum. VI, 820, n. 20.
 Delectatio quæ succedit spei in patria, non est de consecutione Dei tamquam de objecto, sed de Deo consecuto. VII, 343, n. 13.
 Delectatio quæ correspondet charitati in patria est de Deo præsentem et consecuto, non quia consecutus, sed quia amicus. VII, 343, n. 13.

DELIBERATIO.

Deliberatio et consilium circa media sunt terminative, circa finem initiative. V, 368, n. 9.
 Deliberatio distinguitur in semiplenam, plenam, et plenissimam. VII, 840, n. 1.
 Actus qui fit cum semiplena deliberatione qui dicitur motus secundo primus, non est perfecte humanus, neque potest habere perfectam rationem vitii, vel virtutis. VII, 840, n. 1.
 In illo tamen reperiri potest peccatum veniale. VII, 840, n. 1.
 Non sufficit semiplena deliberatio ad votum. VII, 840, n. 3.
 Non tamen requiritur plenissima, sed sufficit plena. VII, 841, n. 4.
 Hæc plena deliberatio sufficit ad peccatum mortale. VII, 841, n. 7.

DELIBERO.

Deliberatum, et indeliberatum non variant actum extrinsece, sed tantum intrinsece. IV, 971, n. 21.
 Deliberatum, et liberum differunt. IV, 899, n. 7.
 Non repugnat, quod primus actus sit liber, quoad exercitium, si procedat cum iudicio perfecto, licet non sit deliberatus de actu deliberato. IV, 971, n. 21.
 Deliberare de fine quid sit. V, 368, n. 10.

DEMERITUM.

Demeritum debitam sibi facit pœnam secluso omni pacto, et ordinatione, et quare. VI, 903, n. 19.

DEMONSTRATIO.

Demonstratio, vide mundus.
 Demonstrationis actus non est habitus, sed dispositio, quia licet habeat firmitatem essentialem, non tamen primo, et per se habitam, sed ex alio principio derivatam, scilicet ex habitu. VI, 273, n. 9; 273, n. 10, vide visio habitus et beata.
 Ad demonstrationem evidentem non requiritur resolutio in causas, vel in effectus entitatis, sed sufficit in causas, vel fundamenta veritatis. VII, 42, n. 13.

DEMONSTRO.

Demonstrare, vide mundus.

DENARIUS.

Denarius diurnus quid significat in evangelio. VI, 903, n. 17.

DEPENDENTIA.

Ad dependentiam quid requiratur. IV, 52, n. 28.